

الگوهای طراحی مسکن بر پایه تعالیم اسلامی با تاکید بر هندسه، تناسبات، زیبایی

الناز کوهی فرد^۱، دکتر عباس علی طایفی نصرآبادی^۲، دکتر عاطفه دهقان توران پشتی^۳

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران غرب، گروه معماری، تهران، ایران

^۲ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد قزوین

^۳ عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران غرب

elnazkoohifard@ymail.com

جنت آباد شمالی شهرک مبعث کوچه بوستان هشتم غربی پلاک ۸

09393223951

کد مقاله :

چکیده :

وجود و تعیین حد و حریم در تعریف و ارتقای کیفی بسیاری فضاها و عملکردهای شهری نقشی اساسی ایفا می نماید. حدود فضاها و شهر را خطوط، سطوح (لبه ها) و احجام تعریف می نمایند که بسته به موضوع مطالعه تغییر می کنند. بی حد و بی مرز بودن و اختلاط عملکردها و فضاها، مشکلات عدیده ای را در استفاده از آن برای ساکنین شهر فراهم آورد. بی حد و مرض بودن فضاها در بسیاری موارد، علاوه بر عدم توجه به مبانی نظری و عقیدتی جامعه و تسریع روند اضمحلال معانی و نشانه ها و رموز فرهنگی در شهرها، سبب از بین رفتن خلوت و خصوصیت و آرامش مورد نیاز افرادی که در یک فضای خاص تعریف شده قرار دارند، توسط کسانی خواهد شد که به طور فیزیکی و جسمانی در آن فضا نیستند، اما امکان ارتباط بصری، بویایی، شنوایی و روانی با فضای مورد نظر دارند

واژه های کلیدی : شفافیت فضایی، انعطاف پذیری، زیبایی، تعادل، توازن

★ نویسنده مسئول

کمال گرایی در معماری ایرانی

ساده ترین و کوچکترین واحد معمارانه در معماری ایران، سرپوشیده ساده ای به نام « اتاق » می باشد که از کنار هم قرار گرفتن آن ها دور حیاط نوعی ترکیب که یکی از صورتهای پایدار و همیشگی معماری گذشته ایران است، یعنی اتاقهایی دور حیاط شکل می گیرد. رابطه حیاط و اتاق، رابطه میان جزء و کل است، از سویی هر یک از اجزاء تشکیل دهنده خود « کل » اند و آنچه با آن روبرویم، « جزء کمال یافته » و « کل کمال یافته » است، مانند نقشهای قالی، « کمال یافتگی » در خود و در همان حال جزء یک منظومه کامل دیگر بودن، از ارکان اساسی تمام هنرهای ایرانی است. نقشهای قالی، یادی از طبیعت را به داخل فضای ایرانی می آورند، طبیعتی که اجزاء آن در کنار هم یک وحدت را در کل می آفرینند.

اتاق در فرآیند کمال به « چهارتاقی » و حیاط « به چهارایوان » تبدیل می شود. چهارتاقی در اینجا کارکرد خاصی را دربر نمی گیرد، بلکه جزء کمال یافته ای است که در معماری ما به گونه های مختلف گنبدخانه، شبستان و ... ظاهر می شود، چهارتاقی بیشتر القاکننده نوعی کیفیت معمارانه است. مقیاس و اندازه اتاق در سیر کمال خود به گنبد می رسد و معمار در ساخت اتاق نمونه متعالی، گنبد، را در نظر دارد. اما در نهایت هر اتاقی نمی تواند گنبد نیلگونی باشد، ولیکن با اشاره، کنایه و لطایف می تواند به مقصود نزدیک شود، همانند طبیعت بکر که نمودی از بهشت برین بر روی زمین می باشد. اشاره به وحدت در کلیت اجزای این معماری، هدف معماری ایران در کمال گرایی می باشد. باید گفت در میان آفرینشهای آدمی، معماری ارائه گر حیات ترین ساخته هاست و